

Uchwała Nr.....

Rady Miasta Ostrołęki

z dnia

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody

Na podstawie art.7 ust.1 pkt 1 oraz art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U z 2013r. poz.594 z późn.zm) oraz art. 44 ust.1 i 2 w związku z art. 45 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U z 2013r., poz. 627 z późn. zm.) Rada Miasta Ostrołęki uchwała, co następuje:

§ 1.

1. Ustanawia się pomnikiem przyrody dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie 340 cm, rosnący nad lewym brzegiem rzeki Narwi na działce nr ewid. 30035/19, obręb 0003-3, stanowiącej własność Skarbu Państwa, w użytkowaniu wieczystym Spółki ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.
2. Nadaje się pomnikowi przyrody, o którym mowa w ust. 1 nazwę „Wodnik”.
3. Wymiary i współrzędne geograficzne i geodezyjne pomnika przyrody, o którym mowa w ust.1, określa załącznik nr 1 do uchwały.
4. Mapę przedstawiającą położenie pomnika przyrody, o którym mowa w ust.1, określa załącznik nr 2 do uchwały

§ 2.

Ustanowienie drzewa, o którym mowa w § 1 ust.1 pomnikiem przyrody ma na celu ochronę tworów przyrody ożywionej o wyjątkowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz wyróżniających się szczególnymi cechami osobniczymi, takimi jak rozmiar i wiek.

§ 3.

W stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w § 1 ust.1, w ramach ochrony czynnej, ustala się możliwość wykonywania zabiegów pielęgnacyjno-zabezpieczających, zgodnych z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew.

§ 4.

W stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w § 1 ust.1 zabrania się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,

- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 4) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- 5) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5.

Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Prezydent Miasta Ostrołęki.

§ 6.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 7.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Załącznik nr 1
do projektu
Uchwały Nr.....
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia
w sprawie ustanowienia
pomnika przyrody

Wymiary i współrzędne geograficzne pomnika przyrody „WODNIK”

Gatunek drzewa	Wymiary	Współrzędne geograficzne	Współrzędne geodezyjne
Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Obwód (na wysokości 1,30 m): 340 cm Wysokość: 23 m Rozpiętość korony: od 22 do 25 m Wiek : ok.160-180 lat	53°6'35.75" N 21°37'15.89" E	x: 5886581,24 y: 7541588,21

Uzasadnienie do projektu
Uchwały Nr
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia
w sprawie ustanowienia pomnika przyrody

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. z 2013r., poz.627, z późn. zm.) jest aktem prawnym regulującym cele, zasady i formy ochrony przyrody. Jedną z form ochrony przyrody są pomniki przyrody. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ww. ustawy pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Z wnioskiem o podjęcie działań w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu rosnącego nad rzeką Narwią wystąpiła grupa pracowników Delegatury w Ostrołęce Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

Ze względu na fakt, że działka, na której rośnie dąb stanowi własność Skarbu Państwa, w użytkowaniu wieczystym Spółki Energa Elektrownie Ostrołęka S.A. Prezydent Miasta Ostrołęki zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na ustanowienie przedmiotowego drzewa pomnikiem przyrody. Pismem z dnia 3 marca 2015r. znak SRS/EK/647/2015 Energa Elektrownie Ostrołęka S.A. pozytywnie ustosunkowała się do wniosku.

Proponowany do objęcia wyżej wymienioną formą ochrony przyrody dąb szypułkowy rośnie nad lewym brzegiem rzeki Narwi na działce o nr ewid. 30035/19 w Ostrołęce. Drzewo znajduje się w odległości ok. 25 m na południowy-wschód od aktualnego koryta rzeki, 47 m na południe od osi linii wysokiego napięcia (Ostrołęka – Olsztyn), 2 m od drogi z płyt betonowych prowadzącej z ul. Energetycznej w Ostrołęce. Działka wchodzi w skład obszaru chronionego NATURA 2000 (PLB 140014- Dolina Dolnej Narwi).

W celu określenia wymiarów, stanu zdrowotnego i możliwości uznania za pomnik przyrody zlecono wykonanie opinii dendrologicznej.

Z przedmiotowej opinii wynika, że przedmiotowe drzewo spełnia kryteria wskazane w art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody. Ze względu na brak aktu wykonawczego do ustawy o ochronie przyrody, który określałby kryteria kwalifikowania drzew, m.in. wielkości obwodów pni poszczególnych gatunków drzew, kwalifikujących je do objęcia ochroną prawną, wykonawca opinii rozważył aspekt unikalności rozpatrywanego okazu w zakresie wymiarów, wieku i pokroju oraz jego szczególne znaczenie przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe. Posłużył się opracowaniami naukowymi i popularno- naukowymi, m.in. Ruciński P. 1998. Motywy i kryteria uznawania tworów przyrody za pomniki. Las Polski (1998),23:7-10.

Powszechnie przyjmuje się minimalny obwód pierśnicowy wynoszący 300 cm, kwalifikujący dęby do uznania za pomnik przyrody. P. Ruciński proponuje, aby za pomnik przyrody uznać drzewo, którego obwód jest większy niż szacunkowe wartości minimalne dla

danego gatunku. Dla drzew rosnących poza lasami, w przypadku wnioskowanego dębu szypułkowego, jest to 300 cm.

Szczególnością cechą dębu, proponowanego do objęcia ochroną prawną, jest okazały obwód pnia 340 cm, wskazujący na wiek w granicach 160-180 lat oraz piękna, szeroka, kopułowata, rozłożysta o średnicy od 22 do 25m korona, wyróżniająca się na tle otaczających drzew. Wysokość drzewa wynosi 23 m. Drzewo ma grube i rozłożyste konary. Jego stan zdrowotny oceniono na dobry.

Ze względu na swoje położenie dąb niewątpliwie ma walory krajobrazowe. Znajduje się w kępie nadbrzeżnych drzew, stanowi oś tej kępy. Występowanie dębów, o tak znacznych rozmiarach nad brzegami rzek jest zjawiskiem rzadkim.

Uwzględniając położenie dębu nadano mu nazwę „Wodnik” - zgodnie z propozycją grupy wnioskującej o ustanowienie pomnika przyrody.

Objęcie dębu ochroną prawną pozwoli zwiększyć nadzór nad jego utrzymaniem i pielęgnacją. Wobec pomnika przyrody wprowadzono następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 4) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- 5) umieszczania tablic reklamowych.

Wprowadzenie zakazów pozwoli na zabezpieczenie drzewa przed bezmyślnym niszczeniem jego cennych walorów przyrodniczych i zachowanie go dla przyszłych pokoleń.

Z kolei możliwość realizacji ochrony czynnej pozwala na utrzymanie dobrej kondycji zdrowotnej pomnika przyrody i przedłużenie jego żywotności oraz zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.

W mieście Ostrołęka status pomnika przyrody posiada 7 drzew określonych w rozporządzeniu Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu ostrołęckiego (Dz.Urz. Województwa Mazowieckiego Nr 29, poz.1073). Podjęcie niniejszej uchwały zwiększy ilość drzew o statusie pomnika przyrody na terenie miasta Ostrołęki.

Ustanowienie przedmiotowego dębu szypułkowego niesie za sobą koszty związane z oznakowaniem tablicą informacyjną wskazującą status prawny drzewa, a także związane z jego ogrodzeniem i przeprowadzaniem prac pielęgnacyjnych i konserwatorskich.

Zgodnie z art. 44 ust.1 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Projekt uchwały wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Przedmiotowego uzgodnienia dokonano pismem WSTI-O.623.1.2015.MK z 12 maja 2015r. (w załączeniu).